

CONCEPT

Verslag van de openbare raadsvergadering van de gemeente Wijchen gehouden op 29 januari 2026 om 20.00 uur in het Kasteel te Wijchen

Voorzitter	Burgemeester, mevr. R. Helmer-Englebert
Plaatsvervangend voorzitter (agendapunt 9.2, 9.4 en 9.6)	Dhr. R.L.A. Albersnagel
CDA	Dhr. B.G.B. Derksen (fractievoorzitter) Mevr. C.E. Hoogteijling Mevr. M.P. Joosse-de Visser Dhr. J.G.F.M. Peters Sengers Dhr. M.C.G. van Wanroij
D66 Wijchen	Dhr. M.J.H. Lukkezen (fractievoorzitter)
GroenLinks	Dhr. P.R. Oomen Dhr. H. Tiemessen (fractievoorzitter)
Kernachtig Wijchen	Dhr. R.L.A. Albersnagel Mevr. J.M. Driessen-Slingerland Mevr. S.M. Eijkemans Dhr. J.M.T. Evers Dhr. H.J. Grobbe Mevr. H.J. Janssen Dhr. J.T.G. Kersten Dhr. T.R.D. Klinkhamer Mevr. R. Loermans (fractievoorzitter) Dhr. M.A.J. Verharen
PvdA Wijchen	Dhr. T.T.M. Burgers (fractievoorzitter)
VVD	Dhr. Y.J.T.M. Merkus Dhr. E.H.M. ten Buren Dhr. T.A.A.J. Haerkens Mevr. A.C.M. Peters-Vroom (fractievoorzitter)
Hart voor Wijchen	Dhr. D.L.W. Herms (fractievoorzitter) Dhr. L.J.P.G. Herms Dhr. P.M. van 't Schip
Raadsgriffier	Mevr. R. Waumans
Wethouders	Dhr. A.A.A.M. van Bronkhorst Mevr. A.M. van Dam Dhr. G.W.R. Gerrits Mevr. B.E.M. Schouten
Verslaglegging	Emma Handson B.V.
Afwezig met kennisgeving	Mevr. M.C.E. Muller
Publiek	30

1. Opening

De voorzitter, burgemeester Helmer-Englebert, opent de vergadering en heet alle aanwezigen en de mensen die thuis de livestream volgen van harte welkom bij deze openbare

raadsvergadering. Zij benadrukt dat dit de allereerste raadsvergadering van het jaar 2026 is, een bijzonder politiek jaar vanwege de komst van een nieuw kabinet en de gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart 2026.

De voorzitter onderstreept dat de raad vanavond nog een aantal krachtige besluiten neemt en moedigt de raadsleden aan tijdens het moment van bezinning na te denken over hun eigen wijze van besluitvorming.

De voorzitter meldt dat een bericht van verhindering is binnengekomen van mevrouw Muller (D66).

De voorzitter informeert de aanwezigen dat voor het vragenhalfuur iedere fractie 3 minuten spreektijd heeft. De agendacommissie heeft verder de spreektijd voor de fracties vastgesteld op 12 minuten en voor het college op 24 minuten.

2. Vaststellen van de agenda

De heer Kersten (Kernachtig Wijchen) verzoekt de informatienota betreffende de schriftelijke vragen van de fractie Kernachtig Wijchen over de rem op de fatbike als besprekingsstuk te agenderen, omdat hij daarbij een motie wil indienen. De voorzitter vraagt of de aanwezigen hiermee akkoord gaan en constateert dat dit het geval is. Zij besluit dat dit onderwerp na het laatste besprekingsstuk als agendapunt 9.6 wordt behandeld en dat alle fracties en het college hiervoor 1 minuut extra spreektijd krijgen. Vervolgens stelt zij voor agendapunt 9.4, het VTH¹-beleid, te behandelen na agendapunt 9.1 over het zwembad. Ze vraagt of de aanwezigen hiermee akkoord kunnen gaan en constateert wederom dat dit het geval is. Hiermee wordt de gewijzigde agenda vastgesteld.

3. Vragenhalfuur

De voorzitter deelt mee dat er 4 vragen zijn aangekondigd.

Mevrouw Loermans (Kernachtig Wijchen) wijst erop dat de Gelderlander vorige week berichtte dat de politie in Oost-Nederland dit jaar € 5 miljoen moet bezuinigen, wat volgens de politietop nauwelijks uitvoerbaar is en gevolgen heeft voor de inzet van agenten op straat. Ze benadrukt dat de veiligheid van inwoners direct wordt geraakt door deze bezuinigingen en vraagt het college welke signalen het van de politie ontvangt over de gevolgen voor de gemeente. Ze wil weten wat inwoners concreet kunnen merken in zichtbaarheid en handhaving en vraagt of het college via de burgemeester dit punt actief op de agenda richting het Rijk zet.

De voorzitter antwoordt dat zij de zorgen deelt en legt uit dat veel wordt geïnvesteerd in veiligheid via Defensie, maar dat tegelijkertijd wordt bezuinigd op de politie. Ze verduidelijkt dat de bezuinigingen betrekking hebben op personeelskosten in de eenheid Oost-Nederland, die Overijssel, Gelderland en Drenthe omvat. Ze verzekert dat de instroom van agenten op straat en opsporing doorgaat, zoals afgesproken met de minister, maar erkent dat het op een gegeven moment knelt. Ze legt uit dat burgemeesters, politie en openbaar ministerie gezamenlijk vragen om stabiliteit en continuïteit in beleid aan het ministerie. Ze geeft aan dat het nog niet helemaal duidelijk is wat inwoners concreet merken, maar dat de zichtbaarheid van politie in wijken en buitengebieden onder druk kan komen te staan, evenals de ruimte voor proactieve inzet zoals wijkgericht werken en preventieve acties. Ze benadrukt dat prioritering strakker moet worden en dat niet-spoedeisende zaken minder snel worden opgepakt. Ze pleit voor investeringen in politie en binnenlandse veiligheid en geeft aan dat zij dit doet via de regionale driehoek en in gesprekken met de politie, en dat de regioburgemeester Bruls de boodschap helder en duidelijk overbrengt naar het landelijk niveau.

Mevrouw Peters-Vroom (VVD) vraagt naar het isolatieadvies van Groene Groei. Ze legt uit dat de gemeente Wijchen gratis isolatieadvies aanbiedt aan inwoners, uitgevoerd door Groene Groei, om aandacht te krijgen voor duurzaamheid. Ze meldt dat meerdere inwoners problemen ondervinden met het proces, zoals vertragingen in het ontvangen van rapporten na

¹ Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

scans. Ze vraagt of het college bekend is met deze vertragingen, of deze situaties incidenten zijn, wat de gemeente doet om de rapporten zo snel mogelijk te leveren en hoe de privacy van de mensen is geborgd.

Wethouder Schouten bevestigt dat er samen met Groene Groei wordt gewerkt en dat er 43 aanvragen zijn binnengekomen sinds oktober 2025, waarvan 30 adviesrapporten zijn opgesteld en 13 nog niet. Zij legt uit dat er in het najaar van 2025 sprake was van onderbezetting bij Groene Groei, waardoor adviesaanvragen niet op tijd konden worden behandeld. Zij verzekert dat extra capaciteit is aangetrokken om de achterstanden weg te werken en dat inwoners worden geïnformeerd over privacyregels en hun rechten. Zij geeft aan dat het probleem op redelijke termijn moet zijn opgelost. Mevrouw Peters-Vroom (VVD) vraagt naar een specifieke termijn voor de oplossing, maar de wethouder kan daar geen exacte tijd voor geven, hoewel extra capaciteit is aangetrokken.

De heer Oomen (GroenLinks) vraagt naar het afvalbeleid, specifiek over zwerfafval van sigarettenpeuken van plastic. Hij wijst op de omvang van het probleem en noemt de No Plastic Filter-campagne, die streeft naar een verbod op plastic sigarettenfilters. Hij vraagt het college of het deze campagne wil steunen.

Wethouder Van Bronkhorst geeft aan dat hij vanochtend over de actie is geïnformeerd en dat hij de betrokken ambtenaar heeft gevraagd hem volgende week verder te informeren. Hij belooft zo spoedig mogelijk een reactie van het college te geven over het steunen van de campagne.

De heer Peters Sengers (CDA) wijst op ophopingen van restafval bij afvalcontainers in het centrum en klachten van bewoners hierover. Hij vraagt naar de termijn voor het reageren op meldingen, wie de verantwoordelijkheid voor het verwijderen van het opgehoopte en bijgeplaatste afval draagt en of uitbreiding van het aantal afvalcontainers niet wenselijk of noodzakelijk is.

Wethouder Van Bronkhorst legt uit dat de gemeente verantwoordelijk is voor het verwijderen van afvaldumping en bijzet. Hij geeft aan dat de richtlijn voor het ophalen van dezelfde fractie afval 3 dagen is, en voor grofvuil 1 week. Hij verduidelijkt dat in dit specifieke geval de handhavers onderzoek deden naar adressen, wat de vertraging veroorzaakte. Hij verzekert dat de capaciteit van afvalcontainers voldoende is en regelmatig wordt gemonitord.

4. Vaststellen lijst besluiten en toezeggingen en verslag van de openbare raadsvergadering van 16 december 2025

De voorzitter informeert de aanwezigen dat geen van de raadsleden een verzoek tot wijziging heeft ingediend. Daarmee stelt de raad de documenten ongewijzigd vast.

5. Afdoening ter kennisnamelijst

De voorzitter stelt vast dat de volgende informatienota's ter kennisname door de raad worden aangenomen:

- 5.a Informatienota 328135: antwoord op schriftelijke vragen VVD: veiligheid tijdelijke parkeerplaats kasteeltuin
- 5.b Informatienota 324129: verduurzaming gemeentelijk vastgoed
- 5.c Informatienota 331023: onderzoeksplan 2026 Rekenkamer Wijchen
- 5.d Informatienota 326969: antwoord op schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen: antwoord schriftelijke vraag Zuinig zijn op ons rijksbeschermd stadsgezicht Batenburg
- 5.e Informatienota 326330: Gelders Akkoord tegen Ondermijning
- 5.f Informatienota 331068: tweede informatie nota sociaal domein tot augustus 2025
- 5.g Informatienota 328467: vervolg planfilter woningbouw
- 5.h Informatienota 328329: Jaarlijkse Stand van Zaken Strategisch Kompas 2025
- 5.i Informatienota 326700: vaststelling subsidie MeerVoormekaar 2024
- 5.j Informatienota 329865: regionale cloudvisie en cloudstrategie
- 5.k Informatienota 311916: Woningbouwmonitor November 2025 Wijchen
- 5.l Informatienota 322416: bestrijden van ratten in de gemeente Wijchen
- 5.m Informatienota 324181: evaluatie Zorg-voor-elkaar-woning

- 5.n Informatienota 327133: Raad Motie Stimuleren biodiversiteit op akkerranden
- ~~5.o Informatienota 329743: antwoord op schriftelijke vragen fractie Kernachtig Wijchen 'Rem op de fatbike?'~~
- 5.p Informatienota 329801: antwoord op schriftelijke vragen CDA Wijchen: Amsterdamse aanpak biedt kansen voor aanpak overlast fatbikes Wijchen Centrum
- 5.q Informatienota 330116: toezichtinformatie Archief en Informatiebeheer IBT 2025
- 5.r Informatienota 330150: antwoord op schriftelijke vragen CDA: knelpunten parkeren centrum
- 5.s Informatienota 331001: Contouren Masterplan Das Wijchen

6. Hamerstukken

De voorzitter geeft aan dat de stukken onder dit agendapunt als hamerstukken worden beschouwd. Ze legt uit dat er op hamerstukken niet kan worden ingesproken en dat deze stukken hiermee unaniem door de raad zijn vastgesteld.

- 6.a Beslisnota 130081: bestemmingsplan Kerkenweide te Bergharen; herstelbesluit
- 6.b Beslisnota 328739: regionaal actieplan Dak- en Thuisloosheid Gelderland-Zuid
- 6.c Beslisnota 328650: zienswijze kaderbrief 2027 MGR
- 6.d Beslisnota 325041: budgetsubsidie noorderlicht 2026
- 6.e Beslisnota 330401: subsidieaanvraag Pro Persona Preventie 2026
- 6.f Beslisnota 120052: openen grondexploitatie voor project Kraanvogel fase 1b
- 6.g Beslisnota 311613: kinderraad
- 6.h Beslisnota 286670: toepassen Woonfonds Bestaande Wijken
- 6.i Beslisnota 327493: zienswijze Kaderbrief 2027 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
- 6.j Beslisnota 328733: vaststellen verordening op de Auditcommissie
- 6.k Beslisnota 331123: budgetoverhevelingen 2025-2026
- 6.l Beslisnota 251211: afvalinzameling Hart van Zuid
- 6.m Beslisnota 330366: grondexploitatie woningbouw Batenburg fase 1
- 6.n Beslisnota 320700: woonwagenbeleid Wijchen
- 6.o Beslisnota 299857: raad budgetsubsidie vrijwilligersdag 2026-2029

7. Mededelingen

De voorzitter geeft het woord aan de heer D. Herms (Hart voor Wijchen), die een terugkoppeling wil geven over de regionale agendacommissie van de GMR².

De heer D. Herms (Hart voor Wijchen) meldt dat de laatste vergadering van de regio-agendacommissie op maandag 19 januari 2026 plaatsvond en dat hij graag een korte terugkoppeling wil geven omdat dit de laatste vergadering van deze gemeenteraadsperiode was. Hij nodigt de raadsleden uit voor het regiocongres van de Groene Metropoolregio, dat op 27 februari 2026 in de middag plaatsvindt. Tijdens dit congres zullen een verrassingsact en workshops plaatsvinden, waarbij wordt afgesloten met een borrel. De heer D. Herms informeert verder dat tijdens de vergadering de evaluatie van de afgelopen 4 jaar is besproken, evenals de woondeal. Hij legt uit dat binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen gezamenlijke afspraken over volkshuisvesting zijn vastgelegd in deze woondeal. Hij meldt dat de regionale agendacommissie is geïnformeerd over nieuwe wetgeving, namelijk de wet Versterking regie volkshuisvesting, en over het woonbehoefteonderzoek. Hierbij is een toelichting gegeven door de programmamanager Wonen van de GMR en de opgavemanager Groene groeiregio van de GMR. Hij kondigt aan dat er op 8 mei 2026 een bijeenkomst plaatsvindt voor nieuwe gemeenteraadsleden, met als doel hen te informeren over waar de GMR samen met de 17 gemeenten aan werkt en wat de rol van de regionale agendacommissie hierin is. Voor deze bijeenkomst zijn raadsleden en raadscommissieleden uitgenodigd. Tot slot bedankt de heer D. Herms zijn collega Martijn Verharen en zijn voorganger Karin Hoogteijling voor hun inzet voor de Groene Metropoolregio namens Wijchen, aangezien dit de laatste vergadering was.

De voorzitter stelt vast dat er verder geen mededelingen vanuit de raad of commissieleden zijn. Er is wel een mededeling vanuit het college en wethouder Van Dam krijgt het woord.

² Groene Metropoolregio

Wethouder Van Dam gaat in op de motie van de raad over de noodpakketten, waarin de raad het college opriep bij te dragen aan de inzamelingsactie tot een maximum van € 5.500. Zij deelt mee dat het college inmiddels bericht heeft ontvangen van Stichting Vincentius dat er in totaal € 12.400 is opgehaald, waarmee 160 noodpakketten zijn samengesteld. Op 24 januari 2026 zijn alle pakketten ingepakt en uitgegeven; dit was een succes.

8. 336655 Beslisnota benoemen tot commissielid mevrouw R.B. Roekalea

De voorzitter kondigt de beslisnota voor de benoeming van mevrouw R.B. Roekalea tot commissielid voor de fractie Hart voor Wijchen aan. De voorzitter verlaat haar plaats en begeeft zich naar het kathedr. De voorzitter verzoekt alle aanwezigen, inclusief degenen op de publieke tribune, te gaan staan. Mevrouw Roekalea wordt uitgenodigd om naar voren te komen. De voorzitter legt uit dat mevrouw Roekalea de belofte dient af te leggen voordat zij haar werkzaamheden als commissielid kan beginnen. Na het afleggen van de belofte, verwelkomt de voorzitter mevrouw Roekalea hartelijk als commissielid. Zij stelt voor dat mevrouw Roekalea de felicitaties van anderen in ontvangst neemt tijdens de nazit in de foyer en overhandigt namens de raad een cadeautje.

9. Besprekstukken

9.1.a 1349948 Beslisnota onderzoek nieuwbouw zwembad

9.1.b 335317 Beslisnota intrekking nota intergemeentelijk zwembad

De voorzitter legt uit dat de raad op 16 december 2025 besloot de besluitvorming over de nota intergemeentelijk zwembad door te schuiven naar vandaag. Na dat besluit werd echter duidelijk dat het voorstel in de gemeente Beuningen geen meerderheid kreeg. Daarom legt het college een intrekkingvoorstel voor aan de raad, waarmee de raad om toestemming wordt gevraagd het voorstel van 11 november 2025 in te trekken. De voorzitter informeert de raad dat er een nieuw voorstel met een voorkeurslocatie bij de raad ligt, maar dat de agendacommissie bepaalt wanneer en op welke wijze dit voorstel wordt geagendeerd. Het staat momenteel nog niet op de agenda. Zij vraagt de raad of men akkoord gaat met het intrekkingvoorstel; dit is het geval. Hiermee is de beslisnota onderzoek nieuwbouw zwembad van 11 november 2025 ingetrokken.

9.2 317756 Informatienota Uitvoerings- Handavingsstrategie VTH 2026-2030 gemeente Wijchen

De voorzitter geeft het voorzitterschap over aan de heer Albersnagel, omdat dit agendapunt onder haar portefeuille valt.

De plaatsvervangend voorzitter, de heer Albersnagel, geeft aan dat de raad op 17 december 2024 de beleidskaders van de uitvoerings- handavingsstrategie VTH 2026-2030 heeft vastgesteld, waarbinnen het college beleid voor vergunningverlening, toezicht en handhaving kon maken. Hij benadrukt dat de raad is geïnformeerd over de strategie en dat 2 moties zijn aangekondigd, waarna de beraadslagingen beginnen.

Eerste termijn

Mevrouw Janssen (Kernachtig Wijchen) spreekt haar waardering uit voor de strategie als basis voor een belangrijke pijler van de leefomgeving. Ze stelt voorop dat Wijchen relatief veilig is en dat het belangrijk is dat zo te houden. Ze merkt op dat haar fractie zich in de strategie kan vinden, hoewel ze opmerkt dat de strategie nog abstract en in ontwikkeling is, en dat uitvoeringsplannen moeten worden uitgewerkt. Ze betreurt het ontbreken van een tijdsplan en vraagt zich af of er voldoende capaciteit is om de strategie uit te voeren. Ze dient een motie in om deze punten te adresseren, waarbij ze benadrukt dat de eerste risico- en gebiedsanalyse pas eind dit jaar gereed is, wat mogelijk te laat is voor de begrotingsbehandeling van 2027. Ze wijst op de noodzaak van een robuust systeem en team VTH dat zich kan aanpassen aan veranderingen en vraagt of de huidige personele capaciteit toereikend is. Ze geeft aan dat de VVD, het CDA en Hart voor Wijchen de motie mede indienen en hoopt ook op steun van andere partijen voor haar motie.

Mevrouw Hoogteijling (CDA) vergelijkt de situatie in Wijchen met die in de Verenigde Staten, waar handhaving een andere dimensie heeft gekregen. Ze prijst de zorgvuldigheid waarmee in Nederland en Wijchen wordt omgegaan met vergunningverlening, handhaving en toezicht. De

gemeente Wijchen en het college zijn druk bezig met een inhaalslag om zaken verder op orde te brengen, waar haar fractie veel waardering voor heeft. Ze vraagt zich af wat inwoners en ondernemers concreet gaan merken van het VTH-beleid en geeft aan dat een concretere vertaling van het VTH-beleid nodig is. Ze dient daarom een motie in en hoopt op steun van andere fracties.

De heer Merkus (PvdA) benadrukt het belang van een goed systeem voor VTH voor een veilige en prettige leefomgeving. Hij geeft aan dat de uitvoerings- handhavingsstrategie een stap in de goede richting zet en dat het zaak is dat hier een goed vervolg op komt. Hij wijst op de noodzaak van een jaarlijks uitvoeringsprogramma om meer inzicht te krijgen. Zijn fractie dient de motie van het CDA mede in en steunt de motie van Kernachtig Wijchen.

De heer Lukkezen (D66) geeft aan dat zijn fractie de motie van Kernachtig Wijchen steunt, maar vragen heeft over de meerwaarde van het dashboard dat in de motie van het CDA wordt genoemd. Hij is benieuwd hoe het college dit ziet, vooral in relatie tot andere dashboards die in het verleden zijn ontwikkeld.

De heer Tiemessen (GroenLinks) benadrukt het belang van de informatienota voor de samenleving en om Wijchen veilig te houden. Hij geeft aan dat hij door het lezen van de motie van Kernachtig Wijchen de indruk kreeg dat de uitvoering van VTH tekortschiet. Hij uit zijn bezorgdheid hierover en vraagt de burgemeester om verduidelijking. Hij stelt kritische vragen over de capaciteit en de financiële middelen die nodig zijn voor de handhavingsstrategie VTH 2026-2030. Hij vraagt zich af hoe het mogelijk is dat enerzijds positieve resultaten worden gemeld, terwijl anderzijds sprake is van een tekort. Hij vraagt of meer juridische handhavingscapaciteit automatisch leidt tot betere dienstverlening en veiligheid, en waar de benodigde financiële middelen vandaan komen. Hij benadrukt dat de kracht van de door GroenLinks mede ingediende motie ligt in het tegemoetkomen aan de wensen van de inwoners, met name door tijdige en duidelijke terugkoppeling op meldingen en naleving van vergunningen. Hij ziet een dashboard als een waardevolle toevoeging, maar begrijpt ook de vraag van D66. Hij vraagt de burgemeester om een reactie op zijn zorgen over de personele capaciteit.

Mevrouw Peters-Vroom (VVD) geeft aan dat haar collega de heer Schipper het stuk in de commissie heeft behandeld en dat de VVD het een prima stuk vindt. Ze benadrukt het belang van veiligheid en handhaving en gaat verder met de beide moties die de VVD mede heeft ingediend. Ze noemt de motie van Kernachtig Wijchen, die vraagt om duidelijkheid over de uitvoering van toezicht en handhaving binnen de huidige formatie. Ze benadrukt dat de basis op orde moet zijn om te bouwen aan een mooier en veiliger Wijchen. Ze wijst op de motie van het CDA, die vraagt om transparantie over het aantal meldingen en duidelijkheid voor inwoners. Ze wenst het college succes met de uitvoering van het nieuwe VTH-beleid.

De heer Van 't Schip (Hart voor Wijchen) bedankt iedereen die heeft meegewerkt aan de informatienota en bespreekt de verschillende strategieën die in de nota worden behandeld. Hij wijst op mismatches tussen de verwachtingen van inwoners en ondernemers en de ernst van overtredingen. Hij benadrukt dat de zichtbaarheid van handhavers belangrijk is om escalatie te voorkomen en om het gevoel van onrechtvaardigheid bij inwoners te verminderen. Hij stelt dat er een capaciteitsprobleem is, wat leidt tot een gebrek aan meldingen van inwoners. Hij pleit voor een balans tussen risicogestuurd werken en zichtbare handhaving. Zijn fractie dient de motie van Kernachtig Wijchen mede in om het beleid en uitvoeringsplan te verbeteren.

De vergadering wordt kort geschorst, zodat de portefeuillehouder haar reactie kan voorbereiden.

De plaatsvervangend voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan de burgemeester. De burgemeester waardeert de steun voor de strategie. Ze benadrukt dat handhavers en toezichthouders goed werk verrichten en dat er meer dan 3.000 meldingen zijn geweest dit jaar. Ze erkent dat er problemen zijn met de procesinrichting en verantwoording, en dat een brief van de provincie is ontvangen waarin staat dat de wettelijke verplichtingen niet

worden nagekomen. Ze legt uit dat stappen worden gezet om aan de wet te voldoen en dat dit tijd kost. Ze benadrukt dat geen sprake is van willekeur bij handhaving. Ze benoemt dat beide ingediende moties eigenlijk vooruitlopen op wat het college gaat doen. Als het college meer informatie heeft vanuit de risicoanalyse, is er ook meer duidelijkheid over hoe het hele proces uit te rollen. Ze stelt dat de capaciteitenuitvoering moet beginnen met een inventarisatie van de huidige capaciteit, inclusief boa's, juristen, openbare orde en veiligheid. De burgemeester geeft aan dat het college momenteel op basis van de VNG-richtlijnen bezig is met een zelfevaluatie. Ze legt uit dat het streven is om te voldoen aan de kwaliteitscriteria 3.0. Ze geeft aan dat het verzoek van de raad is om in november 2026 een financieel vraagstuk voor te leggen over de begroting van 2027 en dat dit zeker het streven is, maar dat zij hier geen harde toezeggingen over kan doen. Het kan ook zo zijn dat dit in de perspectiefnota wordt opgenomen. Ze benadrukt dat zowel de organisatie als zijzelf als burgemeester enthousiast is om verder te gaan en de risico's in kaart te brengen. De burgemeester vervolgt met het bespreken van de steun van het CDA en de noodzaak om wensen en bedenkingen op te pakken. Ze wijst erop dat normen al bestaan, maar nog niet zijn beschreven, en dat reacties binnen 2 dagen moeten worden gegeven. Ze vermeldt dat er ruim 1.900 meldingen zijn geweest voor toezicht en handhaving, en dat niet aan iedereen terug gemeld kan worden vanwege het ontbreken van contactgegevens. Ze benadrukt dat meldingen via een app worden gedaan. De burgemeester bespreekt het toezicht op naleving en het belang van een goed uitvoeringsprogramma. Ze legt uit dat er verschillende methodes zijn voor het dashboard, en dat het dashboard helderheid zou bieden over wat wordt gedaan en waar de prioriteiten liggen. Ze merkt op dat een financiële investering nodig kan zijn, maar dat dit in het totaalplaatje wordt meegenomen.

De plaatsvervangend voorzitter controleert of alle vragen zijn beantwoord en begint de tweede termijn.

Tweede termijn

De heer Merkus (PvdA) bedankt het college voor de heldere beantwoording en heeft geen verdere vragen.

De heer Lukkezen (D66) stelt voor over te gaan tot stemming. Mevrouw Hoogteijling (CDA) vraagt of de toelichting van de burgemeester tot een ander inzicht heeft geleid met betrekking tot het dashboard. De heer Lukkezen bevestigt dat de beantwoording duidelijk was en dat zijn fractie voor de motie stemt.

De heer Tiemessen (GroenLinks) geeft aan dat de beantwoording duidelijk was en dat de wensen en bedenkingen van Kernachtig Wijchen en andere mede-indieners een plus van GroenLinks krijgen.

Mevrouw Peters-Vroom (VVD) heeft geen toevoeging in de tweede termijn.

De heer Van 't Schip (Hart voor Wijchen) bespreekt de motie van het CDA. Met punt 1 van de motie is zijn fractie het eens. Met punt 2 is zijn fractie het in principe ook eens, maar hij geeft aan dat het eenrichtingsverkeer is en benadrukt het belang van wederzijdse afspraken tussen de gemeente en inwoners; van de gemeente naar de persoon en van de persoon naar de gemeente. Mevrouw Hoogteijling (CDA) vraagt wat hij bedoelt met 'afpraak is afspraak' vanuit de inwoner richting de gemeente en vraagt hem een voorbeeld te geven. De heer Van 't Schip legt uit dat het belangrijk is mensen goed te informeren over huidige en toekomstige plannen die van invloed kunnen zijn op de plannen die mensen hebben. Hij verwijst naar een voorbeeld van mensen die ergens woningen wilden bouwen, maar nu worden ingehaald door nieuwe regelgeving en daardoor in een patstelling komen. Als zij hadden geweten dat er in de toekomst regelgeving ging veranderen, hadden ze misschien wel hun plannen ingediend, wat nu niet is gebeurd. Mevrouw Hoogteijling vraagt hoe hij dit ziet in het kader van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De heer Van 't Schip antwoordt dat alvorens men een vergunning krijgt, men eerst een aanvraag moet doen en dat als men de aanvraag doet, men eerst de omgeving moet kennen waarin die aanvraag gebeurt. Het is dus belangrijk dat de informatiestromen beide kanten op gaan en dat die afspraak wordt gehandhaafd. Over punt 3 van de motie, het dashboard, geeft hij aan dat hij dit een geweldig idee vindt, maar dat een

dashboard volgens hem actuele informatie moet bevatten en niet slechts een jaarrapport.

Mevrouw Hoogteijling (CDA) is blij met de steun voor de motie en benadrukt het belang van transparantie en inzicht. Ze stelt dat een dashboard 1 keer per jaar meer een jaarevaluatie is en dat realtime-informatie wenselijk zou zijn, afhankelijk van wat haalbaar is.

Mevrouw Janssen (Kernachtig Wijchen) is blij met de brede steun voor de moties en benadrukt het belang van wederkerige afspraken en vertrouwen.

De heer Van 't Schip (Hart voor Wijchen) vraagt om een kort overleg met zijn fractieleden.

De vergadering wordt kort geschorst voor overleg.

De plaatsvervangend voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord weer aan de heer Van 't Schip. De heer Van 't Schip geeft aan dat zijn fractie de motie van het CDA unaniem steunt.

Stemming

De plaatsvervangend voorzitter brengt motie 1, 'Wensen en bedenkingen Basis op orde VTH', ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.

Met 26 stemmen voor en 0 stemmen tegen is deze motie aangenomen.

Besluit: De raad stemt unaniem in met motie 1, 'Wensen en bedenkingen Basis op orde VTH' (zaaknummer 317756).

De plaatsvervangend voorzitter brengt motie 2, 'Afspraak is afspraak in VTH-uitvoering', ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.

Met 26 stemmen voor en 0 stemmen tegen is deze motie aangenomen.

Besluit: De raad stemt unaniem in met motie 2, 'Afspraak is afspraak in VTH-uitvoering' (zaaknummer 317756).

De plaatsvervangend voorzitter draagt het voorzitterschap weer over aan mevrouw Helmer-Englebert.

9.3 328574 Beslisnota raad Havenweg-Leemweg

De voorzitter introduceert het agendapunt betreffende de beslisnota voor de Havenweg-Leemweg. Zij legt uit dat de gemeente Wijchen in 2024 een perceel aan de Havenweg heeft aangekocht, bekend als het Floorterrein. Het college heeft een gebiedsvisie opgesteld die als kader dient voor verdere planuitwerking en besluitvorming. Het voorstel omvat de verplaatsing van 4 nabijgelegen sportverenigingen naar een nieuw, toekomstbestendig sportpark, gecombineerd met de realisatie van ongeveer 300 nieuwe woningen op de vrijkomende locaties van de sport in het gebied. Voor de uitvoering van dit plan moet een grondexploitatie worden geopend die een financiële basis biedt voor het verder uitvoeren van het participatietraject, het opstellen van nadere afspraken met de verenigingen, het realiseren van het nieuwe sportpark en het ontwikkelen van de woonvelden. Er is 1 motie aangekondigd door de PvdA.

Eerste termijn

De heer Burgers (PvdA) spreekt zijn enthousiasme uit over de plannen voor de ontwikkeling van de Havenweg-Leemweg. Hij benadrukt dat het een kansrijke locatie is waar meerdere ambities samenkomen. Hij herinnert eraan dat de PvdA het initiatief heeft genomen om de betrokken sportverenigingen intensiever te laten samenwerken, wat zichtbare resultaten heeft opgeleverd. Hij geeft aan dat deze gebiedsontwikkeling meer omvat dan alleen sport en voorzieningen, aangezien er 300 nieuwe woningen komen. Hij wijst op het structurele tekort aan sociale huurwoningen in Wijchen en benadrukt dat een grootschalige ontwikkeling zoals deze belangrijk is om dit tekort aan te pakken. Hij geeft aan dat het minimum van 33% sociale woningbouw niet voldoende is om het tekort in te lopen en pleit voor een verhoging naar minimaal 40%. Hij

vraagt het college de haalbaarheid en kosten zorgvuldig te onderzoeken en de raad hierover te informeren bij volgende besluitmomenten. Hij benadrukt dat de motie een weloverwogen stap is richting een eerlijker woningaanbod.

De heer Peters Sengers (CDA) complimenteert alle partijen die bij het proces betrokken zijn en spreekt zijn steun uit voor de gebiedsvisie. Hij benadrukt het belang van het realiseren van 300 nieuwe woningen die aansluiten bij de afspraken uit de woondeal 2.0. Hij vraagt de wethouder hoe het participatieproces na het vaststellen van de visie wordt vormgegeven en geborgd. Hij wijst op de steun van verenigingen voor de verhuizing naar een nieuw sportpark en benadrukt dat geen eenzijdig financieel voor- of nadeel mag ontstaan voor de verenigingen. Hij spreekt over de plannen voor een indooratletiekhal als onderdeel van het sportpark en wacht op de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek.

De heer L. Herms (Hart voor Wijchen) spreekt zijn vertrouwen uit in de wethouder en zijn ambtenaren en adviseert zoveel mogelijk aan de wensen van de insprekers tegemoet te komen om vertraging door zienswijzen en rechtszaken te voorkomen. Hij geeft aan dat zijn fractie de beslisnota van harte steunt.

De heer Haerkens (VVD) begint zijn betoog door te verwijzen naar de commissievergadering waarin het plan voor de Havenweg-Leemweg werd besproken. Hij benadrukt dat het plan voorziet in een gezamenlijke accommodatie voor 4 sportverenigingen en de realisatie van ongeveer 300 nieuwe woningen. Hij noemt het een prachtige plek om te wonen en te sporten. Hij merkt op dat er in de commissievergadering redelijk consensus was over het project, maar dat de VVD op 2 punten verschilt van de meeste partijen. Hij uit zijn zorgen over het aanzienlijke tekort dat uit de algemene reserve moet worden aangevuld, namelijk € 3 miljoen, en wijst erop dat de sportverenigingen met logische voorstellen komen die tot nog grotere investeringen leiden. Hij verwacht dat het project aanzienlijk duurder wordt. Om het tekort te beperken, stelt hij voor om te onderzoeken of een extra bouwlaag kan worden toegevoegd aan gebouwen elders in het project, niet op de gebouwen die al 6 of 7 lagen hoog zijn. Hij legt uit dat de voordelen van een extra bouwlaag drieledig zijn: meer appartementen, meer opbrengsten, en dus een kleiner tekort, wat de appartementen betaalbaarder maakt voor kopers en huurders. Daarnaast wil hij het aandeel betaalbare bouw herzien, omdat deze bouw een onrendabele top heeft en het project duur maakt. Hij stelt voor om bij dure projecten zoals deze het percentage betaalbare bouw te verminderen en bij meer rendabele projecten een hoger percentage te gebruiken. Hij constateert dat er in de commissievergadering geen medewerking voor dit idee was en dat de raad kiest voor een aanzienlijke vermindering van de reserves. Ondanks deze punten steunt de VVD het plan.

De heer Klinkhamer (Kernachtig Wijchen) spreekt over de impact van het dossier op mensen, zoals blijkt uit de insprekers tijdens de commissievergadering, reacties uit de buurt en aandacht in de media. Hij erkent de zorgen en emoties van omwonenden over groen, bouwhoogte en de vraag of zij wel echt zijn meegenomen. Hij benadrukt dat Kernachtig Wijchen achter het besluit staat, niet omdat het al een perfect plan is, maar omdat het een visie is die een jarenlang vastgelopen dossier in beweging brengt en grote maatschappelijke meerwaarde kan opleveren. Hij ziet ruimte voor betaalbare woningbouw en een toekomstbestendig sportvoorzieningencomplex. Hij benadrukt dat de echte keuzes over inrichting, bouwmassa, afstanden, uitstraling en inpassing nog moeten worden gemaakt en dat omwonenden daarbij serieus moeten worden betrokken. Hij roept het college op snel met goede visualisaties te komen en transparant te zijn over de afwegingen. Hij benadrukt dat de visie die vanavond wordt besproken niet het eindstation is, maar het vertrekpunt. Kernachtig Wijchen stemt in met het voorstel.

De heer Oomen (GroenLinks) merkt op dat alle partijen in de commissievergadering al behoorlijk positief waren over de ontwikkelingen rondom de Havenweg-Leemweg. Hij geeft aan dat GroenLinks de groene kaart trekt en het college opdracht geeft verder te gaan met de ontwikkelingen. Hij geeft het college huiswerk mee, waaronder het goed kijken naar de inpassingen en inrichting van de woningbouw qua bouwhoogte en met betrekking tot de afstand tot de zendmast, het onderzoeken van de kosten om minimaal 40% sociale woningbouw te

realiseren, en het werken aan optimale huisvesting van de sportverenigingen. Hij benadrukt het belang van participatie en een goede inpassing in de natuur.

De heer Lukkezen (D66) spreekt zijn begrip uit voor de wens van de PvdA om meer sociale huurwoningen te realiseren. Hij legt uit dat de motie van de PvdA echter ook uitvoerbaar moet zijn en dat het verhogen van het aantal sociale woningen zonder dat er elders iets afgaat, betekent dat het totale aantal woningen omhoog moet, wat hoogbouw impliceert. Hij vraagt de PvdA of zij nu wel bereid zijn hoogbouw te accepteren, gezien hun eerdere standpunt tegen hoogbouw. Hij benadrukt dat als het antwoord nee is, de motie niet uitvoerbaar is en slechts een wens blijft.

Wethouder Gerrits erkent het belang van participatie in het vervolgproces. Hij bevestigt dat de omgeving wordt betrokken en dat er een klankbordgroep wordt gevormd met bewoners van de Leemweg, net zoals eerder is gedaan met bewoners van de Graafseweg. Hij legt uit dat participatie bedoeld is om goed uit te leggen wat er wordt gedaan, te luisteren en daar waar mogelijk plannen beter te maken. Hij wijst erop dat hoewel het huidige plan niet in beton is gegoten, dit niet betekent dat er helemaal niets vastligt: als de raad besluit de groene kaart te trekken, ligt er wel vastgestelde visie als kader waarmee wordt verdergegaan. Hij gaat in op de opmerking van de VVD over meer woningen en wijst erop dat meer woningen ruimte kosten, zelfs als de woningen worden gestapeld, en dat het huidige stedenbouwkundige plan goed is doordacht en uitgebalanceerd. Wethouder Gerrits bespreekt de motie over 40% sociale huur en legt uit dat dit afwijkt van de woondeal 2.0, die 30% als focus heeft. Hij benadrukt dat het verhogen van het percentage sociale huur financiële gevolgen heeft, zoals een tekort van € 3,5 miljoen op de grondexploitatie. Hij vraagt de raad dekking voor deze kosten te overwegen.

Tweede termijn

De heer Peters Sengers (CDA) bedankt de wethouder voor de toelichting en geeft aan dat zijn fractie vasthoudt aan de woondeal. Hij legt uit dat de businesscase forse investeringen vereist en dat onrendabele toppen ten laste van de begroting komen. Hij heeft vertrouwen in het rekenwerk van de wethouder en benadrukt dat de woondeal de leidraad is.

De heer Oomen (GroenLinks) vraagt de heer Peters Sengers of hij het eens is dat de taakstelling van 30% sociale huur niet gelijk is aan 33%. De heer Peters Sengers bevestigt dit, maar wijst erop dat de woonruimte voor Oekraïners wordt meegerekend en dat deze woningen straks terugvloeien naar het aandeel sociale huur. De heer Burgers (PvdA) vraagt de heer Peters Sengers of hij het met hem eens is dat het overeind houden van het percentage sociale woningbouw bij elk groot project een probleem is en dat er nu een kans is dit aan de voorkant goed te organiseren. De heer Peters Sengers is het hier niet mee eens en benadrukt dat de woondeal moet worden nagekomen en dat de balans elders in Wijchen moet worden gezocht. Hij wijst erop dat het verhogen van het percentage sociale huur niet ten goede komt aan de inclusiviteit en variatie in de wijk en financiële gevolgen heeft, en dat de raad goed voorbereid moet zijn op toekomstige investeringen. Zijn fractie steunt de motie niet.

De heer L. Herms (Hart voor Wijchen) reageert op de motie van de PvdA en GroenLinks en geeft aan dat zijn fractie de motie niet steunt, omdat het woningaanbod met 30% sociale huur in balans is.

De heer Haerkens (VVD) wijst erop dat de gemeente Wijchen de afgelopen jaren beter heeft gepresteerd dan de gestelde woondeal. Hij benadrukt dat de realisatie tot nu toe boven de norm van 30% ligt, namelijk op 35%, en dat in het huidige project 34% wordt gerealiseerd. Hij uit kritiek op de manier waarop cijfers worden gepresenteerd, waarbij starterswoningen voor Oekraïners niet worden meegeteld, terwijl deze woningen straks echt wel door starters en jongeren zullen worden bewoond. Hij vermeldt dat recentelijk ook is aangekondigd dat 5 tot 10 van deze woningen beschikbaar komen voor jongeren en starters. Hij geeft aan dat hij de motie niet steunt en complimenteert de heer Lukkezen voor zijn goede vraag aan de PvdA.

De heer Burgers (PvdA) vraagt de heer Haerkens of hij nog steeds van mening is, zoals tijdens de commissievergadering, dat er meer vrijesectorwoningen en minder sociale woningbouw moeten worden gerealiseerd om de businesscase rond te krijgen, gezien het mooie gebied.

De heer Haerkens reageert dat dit een interpretatie van zijn woorden is en dat zijn bedoeling is om de onrendabele kop van het project te verminderen door meer vrijesectorwoningen te realiseren. Hij erkent dat hij hiervoor geen meerderheid heeft gekregen, waardoor er geen motie van zijn kant is ingediend.

De heer Klinkhamer (Kermachtig Wijchen) spreekt zijn enthousiasme uit over de visie op het project en benadrukt dat het een mooi stukje Wijchen kan worden met een prachtig sportpark en een mooie mix aan woningbouw. Hij reageert op de motie van de heer Burgers door te stellen dat het huidige voorstel al voorziet in de behoeften van starters, gezinnen en alleenstaanden, en dat de motie niet nodig is. Hij wijst erop dat het aandeel sociale huurwoningen in Wijchen door het voorstel omhooggaat naar 33%. De heer Burgers (PvdA) vraagt of de heer Klinkhamer het met hem eens is dat dit project een mooie kans is om sociale woningbouw te realiseren, omdat dit bij veel woningbouwprojecten moeizaam gaat. De heer Klinkhamer bevestigt dit en geeft aan dat dat hier ook is gelukt. Hij prijst het college voor het realiseren van 33% sociale huurwoningen in dit project, ondanks de moeilijkheden. De heer Burgers vraagt de heer Klinkhamer of hij denkt dat er geen behoefte is aan 40% sociale huur en of hij vindt dat er dan voor leegstand wordt gebouwd. De heer Klinkhamer geeft aan dat er een woningtekort is en er dus behoefte is aan alle soorten woningen. Met dit project wordt het woningtekort niet opgelost, in alle categorieën niet, dus ook niet voor sociale huur. Hij wijst echter op het woonbehoefteonderzoek waarop de woondeal is gebaseerd als uitgangspunt.

De heer Oomen (GroenLinks) merkt op dat er tegenstellingen zijn in de raad, met de VVD die sociale woningbouw wil verminderen om geld te besparen, en GroenLinks en de PvdA die juist meer sociale woningbouw willen. De heer Lukkezen (D66) vraagt of de heer Oomen zich bewust is van de stijging van de ozb³ vanwege de € 3,5 miljoen extra kosten. De heer Oomen is zich hiervan bewust. Hij verwijst naar een eerdere opmerking van de heer Klinkhamer, dat het aandeel sociale huurwoningen stijgt naar 33%. Hij is het hiermee eens, maar benadrukt dat het aandeel sociale huurwoningen niet voldoende stijgt. Hij geeft aan dat dit aandeel op 25% blijft steken en dit naar 33% moet worden verhoogd. Hij legt uit dat het realiseren van 33% niet voldoende is om dat percentage daadwerkelijk te bereiken, of er moet een wel heel lange periode overheen gaan. De heer Klinkhamer (Kernachtig Wijchen) vraagt waar de heer Oomen de cijfers vandaan heeft dat er 33% sociale huurwoningen in Wijchen zouden moeten zijn, aangezien hij alleen bekend is met de woondeal waarin 33% is afgesproken. De heer Oomen antwoordt dat hij van mening is dat er 33% moet zijn en dat hij dat percentage heeft genoemd. De heer Haerkens (VVD) vraagt vervolgens waar de heer Oomen het percentage van 25% vandaan haalt, aangezien er van 2022 tot 2025 35% sociale huur is gerealiseerd en de doelstelling 30% is. De heer Oomen legt uit dat het percentage geldt voor de bouw en niet voor het bezit. De heer Haerkens vraagt of de heer Oomen zelf definities verzint die niet in de woondeal staan. De heer Oomen antwoordt ontkennend.

De heer Lukkezen (D66) legt uit dat er met deze motie € 3,5 miljoen extra nodig is, wat volgens hem niet noodzakelijk is. Hij wijst erop dat het moeilijk is sociale woningbouw te realiseren vanwege de hoge kosten en dat de huidige balans goed is. De heer Burgers (PvdA) is het met de heer Lukkezen eens dat het erg duur is, maar vraagt of dit betekent dat die groep in de steek moet worden gelaten. De heer Lukkezen geeft aan dat hij van mening is dat er juist een goede balans is. Hij geeft aan dat er aan de woondeal wordt voldaan en er nu geen noodzaak is om meer te doen.

De heer Burgers (PvdA) legt uit dat die € 3,5 miljoen incidenteel geld is, en dat dit kan zorgen voor extra sociale woningen voor 50 jaar. Hij benadrukt dat er mogelijkheden zijn om binnen de contouren van het gepresenteerde project meer sociale woningbouw te realiseren en dat de gemeenschap hierin moet investeren. De heer Haerkens (VVD) vraagt waar het geld vandaan moet komen om de percentages op te trekken en of de belastingen moeten worden verhoogd. De heer Burgers antwoordt dat de vrijesectorgroep er wel komt en dat de gemeenschap moet investeren in sociale woningbouw. De heer Lukkezen (D66) vraagt waarom de PvdA denkt dat het beter is voor de samenleving om zich alleen op 1 groep inwoners te richten.

³ onroerendezaakbelasting

De heer Burgers legt uit dat bij elk project de sociale woningbouw onder druk staat en dat de PvdA zich inzet voor deze groep. De heer Lukkezen vraagt of de PvdA niet heeft gehoord dat aan alle regels wordt voldaan, waarop de voorzitter antwoordt dat het antwoord hierop al eerder is gegeven. De heer Peters Sengers (CDA) vraagt of de PvdA niet bang is dat het optrekken van de norm naar 40% sociale huurwoningen het project in gevaar brengt. De heer Burgers antwoordt dat de motie is ingediend om tot het uiterste te gaan voor meer sociale woningbouw en dat het percentage niet moet worden bepaald door projectontwikkelaars. De heer Haerkens vraagt of de PvdA van gedachten is veranderd over hoogbouw. De heer Burgers antwoordt dat de PvdA jarenlang heeft gezegd dat vijfhoog de limiet is, maar dat betaalbaarheid en voldoende groen ook belangrijk zijn.

De voorzitter vraagt of het college feitelijke onjuistheden heeft gehoord. Wethouder Gerrits corrigeert dat de afspraak in de woondeal niet 33% maar 30% is en dat er de afgelopen 4 jaar 35% is gerealiseerd. De heer Oomen (GroenLinks) legt uit dat hij de woondeal voor zich heeft liggen waarin 34% staat, maar de voorzitter besluit dat het percentage niet relevant is voor de stemming. De voorzitter vraagt of de motie nog dient te worden aangepast; dit is niet het geval.

Stemming

De voorzitter brengt de beslisnota 'raad Havenweg-Leemweg' ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.

Met 26 stemmen voor en 0 stemmen tegen is deze beslisnota aangenomen.

Besluit: De raad stemt unaniem in met beslisnota 'raad Havenweg-Leemweg' (zaaknummer 328574).

De voorzitter brengt de motie 'Verhogen aandeel sociale woningbouw Havenweg-Leemweg' ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.

Met 4 stemmen voor en 22 stemmen tegen is deze motie verworpen.

9.4 324905 Beslisnota Huisvesting Internationale Werknemers Wijchen

De voorzitter legt uit dat het college een lokaal beleidsplan heeft voorgelegd aan de raad over huisvesting van internationale werknemers. Deze internationale werknemers wonen in de gemeente Wijchen, maar zijn niet altijd zichtbaar en hun woonomstandigheden zijn niet altijd optimaal. Het beleidsplan dat in 2022 is opgesteld voor de Groene Metropoolregio streeft naar een goede balans en het lokale beleidskader heeft als doel om goede woonplekken en een fijne leefomgeving voor internationale werknemers te creëren. Het kader biedt duidelijkheid over de voorwaarden waaronder woningen voor deze doelgroep kunnen worden gebouwd. Er zijn 2 moties aangekondigd, waarvan 1 motie de portefeuille van de burgemeester raakt. De voorzitter draagt het voorzitterschap over aan de heer Albersnagel.

De plaatsvervangend voorzitter, de heer Albersnagel, geeft aan dat wordt overgegaan tot de beraadslagingen.

Eerste termijn

De heer Ten Buren (VVD) benadrukt het belang van internationale werknemers voor de lokale economie en pleit voor goede, veilige en fatsoenlijke huisvesting. Hij legt uit dat het beleidskader duidelijkheid biedt aan initiatiefnemers en ruimte laat aan de markt, maar wel kwaliteitseisen stelt. Hij dient 2 moties in. De eerste motie dient de VVD samen met het CDA in en betreft een eerlijke bijdrage bij tijdelijk verblijf. Door het heffen van verblijfsbelasting wordt bijgedragen aan de kosten voor het gebruik van gemeentelijke voorzieningen en door de verplichte registratie hiervoor komt er beter inzicht in wie waar verblijft. Hij vraagt het college te onderzoeken of verblijfsbelastingen worden geheven. De tweede motie betreft de aanpak van illegale huisvesting van internationale werknemers. Hij legt uit dat handhaving bijdraagt aan veiligheid en leefbaarheid en gebrek aan controle het risico op misstanden vergroot. Hij vraagt het college prioriteit te geven aan het toetsen en handhaven op illegale bewoning van reguliere woningen. Deze motie dient de VVD samen in met Kernachtig Wijchen en het CDA.

De heer L. Herms (Hart voor Wijchen) bespreekt de noodzaak van betere registratie van

arbeidsmigranten om misstanden aan te pakken en beleid te voeren dat aansluit op de realiteit. Hij wijst op problemen zoals overbewoning, onveilige huisvesting en druk op voorzieningen, en pleit voor een transparant en betrouwbaar registratiesysteem.

De heer Derksen (CDA) prijst de gemeente Wijchen voor het als eerste in de regio ontwikkelen van beleid voor huisvesting van internationale werknemers. Hij benadrukt het belang van gefaseerde uitrol en overleg met bewoners. Hij bespreekt de SNF⁴-certificering van woningen en pleit voor onderzoek naar verblijfsbelasting. Hij vraagt om opsporing en aanpak van illegale huisvesting.

De heer Merkus (PvdA) benadrukt het belang van het beleidskader voor huisvesting van internationale werknemers en legt uit dat goede en veilige huisvesting een basisvoorwaarde is voor menswaardig wonen en leefbare wijken. Hij wijst op het belang van registratie in de BRP⁵ en reageert in de tweede termijn op de moties.

De heer Lukkezen (D66) vraagt zich af of de VVD haar idealen heeft verloren, aangezien het de VVD was die altijd benadrukte dat werken moet lonen en zich verzetten tegen extra belastingen. Hij uit zijn bezorgdheid over motie 1, die volgens hem leidt tot ongelijke behandeling van mensen en discriminatie bevordert door belastingen te heffen op basis van het land van herkomst. Hij legt uit dat belastingen moeten worden geheven op basis van objectieve criteria zoals inschrijving en verblijfsduur, en waarschuwt dat Wijchen niet de verkeerde kant op moet gaan.

De heer Tiemessen (GroenLinks) benadrukt het belang van goede en betaalbare huisvesting voor internationale werknemers, net als voor andere inwoners van Wijchen. Hij wijst erop dat de beleidsnota kaders biedt voor regionale huisvesting, maar dat deze kaders nog moeten worden uitgewerkt in beleidsregels. Hij uit zijn zorgen over de bureaucratische voortgang van de regionale huisvestingsagenda en pleit voor een snelle uitwerking om de huisvesting te verbeteren en excessen te verminderen. GroenLinks steunt de nota, hoewel ze de moties prematuur vindt in deze fase. Hij legt uit dat toeristenbelasting niet van toepassing is op internationale werknemers en dat in sommige gemeenten verhuurders verblijfsbelasting betalen voor short-stay internationale werknemers. Na registratie vervalt de verblijfsbelasting; een aanmoediging voor de verhuurder om de internationale werknemers erop te wijzen om zich te registreren. Hij vraagt zich af waarom de VVD een motie voor belastingheffing indient voor internationale werknemers die al bijdragen aan de economie en via hun loon inkomstenbelasting betalen. Wat motie 2 betreft, uit hij zijn verbazing over de controledrang van de VVD naar illegale bewoning en vraagt zich af hoe de VVD dit wil toetsen. Hij pleit voor het bestrijden van overlast en excessen zonder een controlesysteem op een specifieke doelgroep.

De heer Grobbe (Kernachtig Wijchen) uit zijn tevredenheid over de beslisnota en het feit dat er met Wijchense stakeholders is gesproken. Hij benadrukt het belang van huisvesting voor iedereen en pleit voor bouwen of ombouwen van bestaande locaties. Hij wijst op de noodzaak van borging van een kwalitatief goede leefomgeving en goede afspraken met ondernemers. Hij steunt de nota en benadrukt dat toekomstige regels moeten worden gehandhaafd. Hiertoe dient Kernachtig Wijchen samen met de VVD en het CDA een motie in. Hij is benieuwd naar de reactie van het college op de andere motie, over eerlijk bijdragen bij tijdelijk verblijf, en steunt deze voorlopig niet, omdat de nota al aandacht besteedt aan toeristenbelasting en verblijfsbelasting voor kort verblijf.

De plaatsvervangend voorzitter vraagt wethouder Gerrits te reageren op de motie van de VVD, die samen met andere partijen is ingediend.

Wethouder Gerrits reageert op de motie over de verblijfsbelasting en benadrukt het belang van registratie. Hij geeft aan dat registratie essentieel is voor dit onderwerp en verwijst naar de beleidsregels die het college zo snel mogelijk implementeert na de vaststelling van de beleidskaders. Hij geeft aan dat al concepten zijn voorbereid, waaronder een beleidsregel die de

⁴ Stichting Normering Flexwonen

⁵ Basisregistratie Personen

verplichting tot het bijhouden van een nachtregister bij logies omvat. Dit is gebaseerd op de bestaande verordening op de heffing en de invordering van de toeristenbelasting in Wijchen. Hij legt uit dat er daarmee een grondslag is om toeristenbelasting te innen, maar dat alles valt of staat met goede registratie. Hij erkent dat de motie oproept dit inzichtelijk te maken, inclusief de handhaafbaarheid en administratieve lasten, maar geeft aan dat dit vergelijkbaar is met hoe het elders bij andere logiesverblijven gaat. Hij biedt aan later dat jaar te informeren over hoe dit specifiek voor deze doelgroep functioneert en ziet geen noodzaak voor een apart voorstel.

De heer Derksen (CDA) vraagt ter verduidelijking of de motie al wordt uitgevoerd zoals beschreven. Wethouder Gerrits bevestigt dit.

De plaatsvervangend voorzitter geeft aan dat de burgemeester nog een reactie heeft. De burgemeester reageert op de motie over illegale huisvesting van internationale werknemers. Ze benadrukt dat het gaat om arbeidsmigranten die slecht gehuisvest zijn en hun huis moeten verlaten zodra hun contract afloopt, wat niet menswaardig is. Ze geeft aan dat deze werknemers essentieel werk verrichten en dat al toezicht wordt gehouden en actie wordt ondernomen bij meldingen. Ze verwijst naar een eerder agendapunt over het VTH-proces, waarin een risicoanalyse is afgesproken. Dit onderwerp kan daarin worden meegenomen, waarna een prioritering volgt die door het college wordt vastgesteld en waarop de raad kan reageren.

De plaatsvervangend voorzitter geeft aan dat hiermee alle vragen zijn beantwoord. De heer Ten Buren (VVD) vraagt om een schorsing van 2 minuten, wat door de voorzitter wordt toegestaan.

De vergadering wordt 2 minuten geschorst.

De plaatsvervangend voorzitter heropent de vergadering. De heer Ten Buren (VVD) trekt de eerste motie, 'Eerlijk bijdragen bij tijdelijk verblijf', in naar aanleiding van een toezegging van de wethouder. De heer Ten Buren vertrouwt erop dat de kwestie netjes wordt geborgd en heeft verder geen opmerkingen.

Tweede termijn

De heer L. Herms (Hart voor Wijchen) geeft aan niets meer toe te voegen te hebben.

De heer Derksen (CDA) merkt op dat de campagnestand al duidelijk zichtbaar is en dat D66 stevig van zich laat horen. Hij refereert aan het ingetrokken voorstel dat volgens hem al in een beleidsstuk staat en vraagt zich af of D66 voor het beleidsstuk stemt. Hij benadrukt dat het CDA opkomt voor internationale werknemers door te handhaven op illegale bewoning, wat onder andere slechte leefomstandigheden met zich meebrengt, en vraagt zich af of GroenLinks dat ook doet. De heer Tiemessen (GroenLinks) vraagt of er andere vormen van illegale bewoning zijn dan door internationale werknemers in Wijchen. De heer Derksen antwoordt dat de focus van de avond ligt op internationale huisvesting van internationale werknemers in Wijchen en herhaalt dat het CDA juist opkomt voor deze werknemers. Hij benadrukt dat het belangrijk is aandacht te geven aan de situatie van deze werknemers en dat het CDA een signaal wil afgeven dat dit moet worden aangepakt. De heer Tiemessen merkt op dat de burgemeester heeft gezegd dat deze tweede motie overbodig is. De heer Derksen geeft aan dat motie 2 een ander type motie is dan motie 1. Hij legt uit dat motie 1 wordt teruggetrokken omdat al overeenkomstig wordt gehandeld, maar dat achter motie 2 ook een signaal zit dat als er sprake is van illegale bewoning, dit moet worden opgespoord en aangepakt.

De heer Merkus (PvdA) reageert op de ingediende motie van de VVD en geeft aan dat zijn partij de motie niet steunt. Hij legt uit dat Wijchen een van de eerste gemeenten is die een beleidskader voor dit onderwerp schrijft en dat er al wordt gehandhaafd op illegale bewoning. Zijn fractie deelt het signaal dat door de indieners van de motie wordt gegeven, maar vindt de motie zelf overbodig. De heer Derksen (CDA) vraagt of het niet een kleine stap is om de motie te steunen, en of het belang niet zwaarder weegt dan de eventuele overbodigheid van de motie. De heer Merkus antwoordt dat er in elke motie een belang wordt uitgedrukt, maar dat zijn

fractie, zeker na het antwoord van de burgemeester, tot de conclusie komt dat deze motie overbodig is en er dus niet in meegaat.

De heer Lukkezen (D66) bevestigt dat zijn partij het beleid steunt en dat er nuance in het beleid zit, in tegenstelling tot de ingetrokken motie. De heer Derksen (CDA) vraagt waarom de heer Lukkezen de motie zo afkeurt, terwijl hij het beleid, dat niet veel verschilt van de inhoud van de motie, wel steunt. De heer Lukkezen geeft aan dat zijn fractie de motie weinig genuanceerd vindt, en dat die nuance wel terugkomt in het beleid. Wat motie 2 betreft geeft hij aan dat het niet handig is nu iets anders te doen met het VTH-beleid dat net is vastgesteld.

De heer Tiemessen (GroenLinks) spreekt zijn dank uit aan de wethouder en de burgemeester en voor het intrekken van motie 1. Hij geeft aan dat hij hoopte dat ook motie 2 zou worden ingetrokken. Hij geeft aan dat in de motie staat dat legale huisvesting alleen werkt met controle, terwijl het hier om internationale werknemers gaat. Hij is er niet op tegen dat er vergunningen zijn, maar zoals de burgemeester ook aangeeft, wordt al gekeken naar vergunningen en illegale bewoning in de brede zin. De motie zoomt volgens hem specifiek in op internationale werknemers en hij vindt het niet kunnen dat er 1 groep uit wordt getild.

De heer Derksen (CDA) geeft aan dat het hem niet om de internationale werknemers maar om de huisvester gaat en dat die moet worden aangepakt. Hij vraagt of de heer Tiemessen de internationale werknemer in een uitgebuite situatie wil laten wonen, of meegaat met de motie. De heer Tiemessen antwoordt dat hij niet meegaat met de motie, omdat hij de motie overbodig vindt.

De heer Grobbe (Kernachtig Wijchen) reageert op de opmerkingen van de heer Tiemessen en legt uit dat er een nota is waarin staat dat er nog beleidsregels moeten komen; deze zijn er nog niet. Die beleidsregels gaan over huisvesting en de indieners van de motie willen dat de huisvesting goed is en dat eigenaren van de huisvesting hierop worden aangesproken.

De heer Tiemessen (GroenLinks) geeft aan dat hij de burgemeester heeft gehoord en dat hij weet dat er op excessen al wordt gehandhaafd. Hij vraagt of de heer Grobbe het niet met hem eens is dat dat al gebeurt. De heer Grobbe geeft aan dat hij hetzelfde heeft gehoord, maar vraagt of de heer Tiemessen ook heeft gehoord dat de beleidsregels nog moeten komen en dat de motie oproept op de beleidsregels te handhaven zodra deze er zijn. Met deze motie wordt het VTH-beleid nog verder uitgebreid met wensen. Hij geeft aan dat de heer Tiemessen de mening lijkt toegedaan dat niet moet worden gehandhaafd, omdat dan een kwetsbare groep wordt geraakt, terwijl het volgens hem net andersom is: kwetsbare groepen worden juist beschermd door handhaving. Kernachtig Wijchen dient deze motie daarom mede in.

De heer Ten Buren (VVD) spreekt zijn tevredenheid uit over de steun van verschillende partijen en vraagt prioriteit te geven aan het toetsen en handhaven van illegale bewoning. Hij wil duidelijkheid over wat er gaat gebeuren met andere VTH-zaken en vraagt om een helder beeld van de consequenties van prioriteit geven aan deze handhaving.

De plaatsvervangend voorzitter vraagt het college of er feitelijke onjuistheden zijn geconstateerd. De burgemeester geeft aan dat verduidelijking nodig is, omdat het VTH-verhaal door elkaar heen loopt. Ze legt uit dat het college bevoegd is prioriteiten te bepalen en dat de raad wensen kan meegeven, maar dat dit niet betekent dat deze wensen automatisch worden opgenomen in de analyse. Ze benadrukt dat een risicoanalyse wordt gemaakt en dat het college uiteindelijk beslist over de handhaving.

De plaatsvervangend voorzitter vraagt of er behoefte is aan wijzigingen in de motie, wat niet het geval is.

Stemming

De plaatsvervangend voorzitter brengt beslisnota 'Huisvesting Internationale Werknemers Wijchen' ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.

Met 26 stemmen voor en 0 stemmen tegen is deze beslisnota aangenomen.

Besluit: De raad stemt unaniem in met beslisnota 'Huisvesting Internationale Werknemers

Wijchen' (zaaknummer 324905).

De plaatsvervangend voorzitter brengt de motie 'Aanpak illegale huisvesting internationale werknemers' ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af. Met 21 stemmen voor en 5 stemmen tegen is deze motie aangenomen.

Besluit: De raad stemt in met de motie 'Aanpak illegale huisvesting internationale werknemers' (zaaknummer 324905).

Voor het volgende agendapunt wordt het voorzitterschap weer overgedragen aan de burgemeester.

9.5.a 307726 Beslisnota Inwonerspas

9.5.b 307726 Informatienota Opvolging aan aanbevelingen rekenkamerrapport armoede

De voorzitter geeft aan dat bij dit agendapunt 2 nota's samengevoegd worden besproken. Het gaat om de beslisnota over de inwonerspas en de informatienota over de opvolging van de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport over de effectiviteit van het armoedebelaid. In de beslisnota stelt het college voor om de inwonerspas niet in te voeren en in plaats daarvan in te zetten op de uitvoering van het integrale plan dat is opgesteld naar aanleiding van het rekenkamerrapport. Daarbij wordt ook vooruitgekeken naar een herziening van de kindregeling, met stappen die in 2026 aan de raad worden voorgelegd. De informatienota geeft toelichting op dat integrale plan en op de manier waarop het college de aanbevelingen van de rekenkamer in 2026 en 2027 wil uitvoeren. Er is 1 motie aangekondigd.

Eerste termijn

Mevrouw Joosse-de Visser (CDA) spreekt haar steun uit voor de informatienota en de opvolging van de aanbevelingen van de rekenkamer. Ze benadrukt dat het tijdpad voor de implementatie van de aanbevelingen te lang is en pleit voor een versnelling. Ze geeft aan dat als de aanbevelingen pas medio 2027 zijn omgezet in beleid, dit te laat is en financiële consequenties niet meer kunnen worden meegenomen in de perspectiefnota van dat jaar. Daarom heeft het CDA samen met GroenLinks, PvdA en D66 een motie ingediend onder de titel 'Aanpak armoede kan niet langer wachten'. Ze bedankt haar collega's voor de samenwerking aan deze motie. Ze is het eens met het college dat een inwonerspas niet effectief is en dat het niet de moeite waard is € 150.000 aan overhead te besteden voor een dergelijke pas, maar uit haar frustratie over het lange wachten op een antwoord over de effectiviteit van een inwonerspas als middel om mensen in armoede te ondersteunen. Ze roept het college op creatief te zijn en het plan te versnellen, zodat de aanbevelingen eind 2026 zijn omgezet in daadwerkelijke verbeteringen. Ze vraagt de wethouder welke creatieve manieren zij ziet om dit te realiseren.

De heer Van 't Schip (Hart voor Wijchen) ondersteunt het integrale armoedebelidsplan dat voortkomt uit de aanbevelingen van de rekenkamer. Hij benadrukt dat de inwonerspas te duur is en niet volledig dekkend. Hij pleit voor een plan dat maatwerk mogelijk maakt en kiest voor kwaliteit boven snelheid. Hij benadrukt het belang van het ondersteunen van kinderen in armoede via Stichting Leergeld en een goede kindregeling. Hij pleit voor het ontzorgen van mensen in armoede door middel van producten, diensten en persoonlijke professionele coaching en begeleiding, in plaats van vrij besteedbare budgetten. Hij geeft aan dat vertrouwen moet worden verdiend en dat dit kan worden gewonnen via een persoonlijke coach voordat men overstapt naar vrij besteedbare budgetten. Hij legt uit dat aanvragen in eerste instantie moeten worden beoordeeld op urgentie, noodzaak en prioriteit binnen het betreffende gezin, bij voorkeur uitgevoerd door een persoonlijke coach die vertrouwen geniet van de cliënt. Hij pleit voor een opleiding in coaching zodat mensen indien mogelijk uit de armoede komen door te gaan werken, en benadrukt dat de stap naar werk circa 20 tot 25% meer besteedbaar inkomen moet opleveren.

Mevrouw Peters-Vroom (VVD) geeft aan dat het doel van het armoedebelaid helder is: armoede verminderen, de gevolgen verzachten en mensen helpen zelfredzaam te worden. Ze benadrukt dat de weg naar dit doel soms verschilt, maar dat dit vanavond niet ter discussie staat. Ze

bespreekt de motie bij de informatienota over de opvolging van de aanbevelingen van de rekenkamer, ingediend door het CDA. Ze uit haar verbazing over de bewering in de motie dat de gemeente 10 jaar nodig heeft om uit te vinden dat Stichting Leergeld ook voor Wijchen een partij kan zijn. Ze vraagt wat het CDA al die jaren heeft gedaan om Stichting Leergeld aan tafel te krijgen en geeft aan dat als een amendement wordt verworpen of ingetrokken, het geen beleid is. Ze vraagt het college te reflecteren op de motie in zijn algemeenheid en vraagt de indieners hoe zij de versnelling willen realiseren, gezien de motie geen concrete stappen bevat. Ze vraagt of er extra capaciteit wordt ingehuurd om dit te versnellen, of dat ander beleid naar achteren wordt geschoven.

Mevrouw Driessen (Kernachtig Wijchen) benadrukt dat de gemeente moet zorgen dat iedereen mee kan doen en dat er oog moet zijn voor kinderen die opgroeien in een kwetsbare situatie. Ze uit haar waardering voor de voortvarende manier waarop het college aan de slag is gegaan met de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport. Ze geeft aan dat het plan duidelijke acties bevat gericht op bereik en effectiviteit en inzet op meer samenwerking met partners. Ze benadrukt dat armoede meer is dan te weinig geld. Ze benadrukt de complexiteit van het armoedebeleid, waarbij stress, schaamte en eerdere ervaringen een drempel kunnen vormen voor het vragen om hulp. Ze legt uit dat de gemeente juist op die momenten eenvoudig vindbaar en begrijpelijk moet zijn. Ze ziet dit besef terug in het plan dat inzet op bereik, samenwerking en structureel leren. Ze benadrukt het belang van het beschikken over voldoende basisvaardigheden, zoals het kunnen vinden, begrijpen en toepassen van informatie, het invullen van formulieren, het doen van digitale aanvragen en weten waar men terecht kan. Ze vindt het belangrijk dat aandacht hiervoor structureel onderdeel blijft van de uitvoering van het armoedebeleid. Ze pleit voor het behoud van de financiële hulpkaart en het opnieuw onderzoeken van de voorzieningenwijzer, zodat inwoners die minder digitaal vaardig zijn niet verdwalen in het systeem. In de commissie is aandacht gevraagd voor tijdige voortgang en evaluatie, zodat dit kan worden meegenomen naar het nieuwe beleidsplan in 2027. Het antwoord van de wethouder was toen dat dit niet wenselijk is en Kernachtig Wijchen begreep de keuze voor het tijdsplan. Ze vraagt de wethouder of hierin een verandering is opgetreden, omdat in de ingediende motie een versnelling wordt gevraagd. Tot slot steunt ze het voorstel om de inwonerspas niet in te voeren, vanwege de aanzienlijke kosten, het onzekere bereik en landelijke ontwikkelingen rond vereenvoudiging van inkomensondersteuning.

De heer Tiemessen (GroenLinks) is samen met de andere indieners van mening dat het integrale armoedebeleidsplan een hogere prioriteit nodig heeft. Hij spreekt zijn zorgen uit over de sociaal-maatschappelijke achterstanden die arme gezinnen, vooral die met kinderen, oplopen. Hij wijst op de complexiteit van de regelingen die de grip op hun bestaanszekerheid bedreigt. Hij refereert aan de motie 'Maatschappelijke uitkering, de schaamte voorbij' die GroenLinks op 3 juni 2025 heeft ingediend om ervaring op te doen met de uitvoering van de aanbevelingen van de rekenkamer. Hij legt uit dat het pilotproject was bedoeld om consultants meer handelingsruimte te geven voor duurzame maatoplossingen voor hun cliënten. Hij merkt op dat het probleem nog niet is opgelost en dat andere gemeenten inmiddels bruikbare ervaring en kennis hebben opgedaan met een duurzame aanpak via succesvolle, effectieve 'éénminimabudgetoplossingen' en het werken via 1 loket. Hij geeft aan dat Wijchen hiervan kan profiteren en de aanbeveling integraal plan armoede versnellen met behulp van deze motie.

De heer Lukkezen (D66) houdt zijn bijdrage kort en sluit zich volledig aan bij het betoog van het CDA. Zijn fractie dient de motie mede in, omdat armoede niet wacht en de uitvoering van het beleid dat ook niet moet doen.

De heer Burgers (PvdA) spreekt uit dat zijn fractie wel voor de invoering van een inwonerspas is. Hij ziet hierin kansen om het armoedebeleid eenvoudiger, toegankelijker en menselijker te maken. Hij legt uit dat een goed ingerichte inwonerspas kan zorgen voor een betere bereikbaarheid van minima en laagdrempelige toegang tot sport, cultuur, onderwijs en meer mobiliteit richting voorzieningen. Hij is kritisch op de beslisnota over de inwonerspas, waarin vooral wordt benadrukt wat er niet kan en het perspectief ontbreekt. Hij vindt het treurig dat de potentie van de inwonerspas niet serieus is onderzocht en vraagt zich af wat 'nu niet beslissen' betekent. Wat zijn fractie zorgen baart, is het tempo: 5 jaar onderzoek naar een inwonerspas,

10 jaar discussie over Stichting Leergeld, 2 jaar om aanbevelingen uit het rekenkamerrapport om te zetten in actie. Hij pleit voor actie en tempo in het armoedebeleid en dient daarom de motie mede in, omdat mensen in armoede niet langer kunnen wachten. Hij wijst op het gebrek aan ambitie in de begroting en roept op tot verandering.

De voorzitter kondigt het einde van de eerste termijn van de raad aan.

De vergadering wordt kort geschorst.

De voorzitter heropent de vergadering.

Wethouder Van Dam erkent dat zij de intentie ervan begrijpt en herkent. Zij benadrukt dat het armoedebeleid van groot belang is voor de inwoners, kinderen en gezinnen van de gemeente. Ze legt uit dat het college deze verantwoordelijkheid voelt en ook neemt, en dat het huidige armoedebeleid ondersteuning biedt aan degenen die het nodig hebben. Echter, het rekenkamerrapport toont aan dat het beleid op bepaalde onderdelen beter en klantvriendelijker kan, een beeld dat het college deelt. Daarom is er na het rekenkamerrapport van maart 2025 en op verzoek van de raad een plan opgesteld voor de opvolging van de aanbevelingen, dat nu voorligt in de vorm van een informatienota met 10 concrete acties, waarvan het merendeel in 2026 wordt uitgevoerd. Hiermee worden de aanbevelingen opgevolgd; dit is het plan voor de uitvoering. Ze benadrukt dat aanbevelingen niet zomaar opdrachten zijn, maar adviezen die bestuurlijke keuzes vragen, en dat het college deze keuzes zorgvuldig, gefaseerd en onderbouwd maakt. Ze wijst erop dat sommige acties snel kunnen worden uitgevoerd, terwijl andere meer tijd vragen vanwege de grote impact en complexe invulling. Ze waarschuwt dat versnellen aantrekkelijk klinkt, maar zonder financiële dekking of extra capaciteit betekent dat andere zaken moeten wijken, of dat er onzorgvuldige keuzes worden gemaakt. Ze benadrukt dat het belangrijk is geen verwachtingen te wekken die niet kunnen worden waargemaakt, vooral niet richting inwoners die gebaat zijn bij duidelijkheid en betrouwbaarheid. Ze reageert ook op het stukje maatwerk vanuit de PvdA, en legt uit dat maatwerk juist wordt toegepast sinds de komst van de Participatiewet in balans, met wettelijke kaders die dat beter mogelijk maken. Ze besluit haar bijdrage door te benadrukken dat consultants werken met ruimte voor de menselijke maat binnen de bestaande leer- en verbetercyclus.

De voorzitter kondigt de tweede termijn van de raad aan. Gezien de tijd geeft ze aan dat ze geen betoog accepteert dat ook in de eerste termijn had kunnen worden gehouden. Het gaat om reageren op de motie en een vraag die mogelijk is gesteld.

Tweede termijn

De heer Van 't Schip (Hart voor Wijchen) legt uit dat zijn fractie, ondanks de goede punten die de motie aanbrengt, er niet mee kan instemmen. Zijn fractie kiest voor kwaliteit en zorgvuldigheid boven snelheid, omdat het een veelomvattend en complex proces is. Hij vindt dat het stappenplan in het integrale plan voldoende basis biedt om het uit te voeren.

Mevrouw Peters-Vroom (VVD) bedankt het college voor de beantwoording en geeft aan dat de reactie van het college hen sterkt in hun standpunt. Ze benadrukt dat zonder extra geld de motie niet kan worden uitgevoerd en dat haar fractie tegen stemt. Ze is benieuwd naar de reactie van de indieners op haar opmerking uit de eerste termijn.

Mevrouw Driessen (Kernachtig Wijchen) reageert op de motie en erkent de urgentie van de acties. Ze legt uit dat haar fractie in de commissie heeft gevraagd om versnelling van de acties, maar dat sommige acties tijd kosten om uit te zoeken vanwege de grote impact. Ze benadrukt dat versnellen aantrekkelijk klinkt, maar zonder dekking of capaciteit niet mogelijk is.

De heer Burgers (PvdA) vraagt of zij zich ervan bewust is dat er onder een motie niet per se een financiële dekking hoeft te liggen en dat er met de motie ook de ruimte wordt gegeven om te versnellen op 10 punten. Mevrouw Driessen is zich ervan bewust dat een motie niet per se een financiële dekking hoeft te hebben, maar vraagt zich af welk ander beleid moet wijken om de 10 acties uit te voeren. Ze legt uit dat de 10 acties in een volgorde van belangrijkheid plaatsvinden en niet allemaal tegelijkertijd. Ze vraagt zich af hoe het zit met de capaciteit en benadrukt dat de motie

juist de 2 acties naar voren haalt die het meeste uitzoekwerk betreffen, namelijk het minimabudget en het gelijktrekken van de regels. Ze pleit ervoor het college de tijd te gunnen deze onderwerpen grondig uit te zoeken.

De heer Tiemessen (GroenLinks) vraagt zich af waar de daadkracht is gebleven op dit punt, en verwijst naar een motie van 2025 waarop destijds werd aangegeven dat een en ander veel tijd kost. Mevrouw Peters-Vroom (VVD) vraagt of de motie waaraan hij refereert is aangenomen. De heer Tiemessen antwoordt dat de motie op het argument van tijd is afgewezen en dat hij dit vandaag weer hoort. Hij denkt daarbij aan mensen die nood hebben en aan buurgemeentes die hierin al meer stappen hebben ondernomen. Hij benadrukt dat er veel kennis en jurisprudentie is en roept op te profiteren van de kennis en ervaring van andere gemeentes. Mevrouw Peters-Vroom geeft aan dat er een beperkte ambtelijke capaciteit is, terwijl de heer Tiemessen wil versnellen. Ze vraagt daarop wat hij daarom niet gaat doen. De heer Tiemessen geeft aan dat hij het argument van beperkte ambtelijke beschikbaarheid al vaak heeft gehoord en dit dan maar aanneemt. Hij stelt voor deze beperkte capaciteit zo goed mogelijk in te zetten. Hij vraagt zich af waarom de fracties in de afwachting staan gaan zitten.

De heer Lukkezen (D66) geeft aan dat hij geen zin heeft afwachting te zijn en aan de slag wil met het uitvoeren van de motie.

De heer Burgers (PvdA) benadrukt dat er steeds voorstellen zijn gedaan, zoals basisbanen, die altijd zijn verworpen. Hij wijst op de verhoudingen binnen de raad en de uitdagingen die dat met zich meebrengt. Mevrouw Peters-Vroom (VVD) merkt op dat de heer Burgers doet alsof er nu geen beleid op armoede is. Ze geeft aan dat er allerlei regelingen zijn, maar dat er nu het rekenkamerrapport is en dat er nu een en ander moet worden aangepast. Volgens haar steunt de hele raad die gedachte, maar wil de heer Burgers sneller aanpassen. Ze vraagt waarom hij doet alsof er niets gebeurt. De heer Burgers geeft aan dat men nu op een punt is gekomen om met een goede, fundamentele oplossing te komen voor het aan de onderkant aanpakken van de armoede. Volgens hem ontbreken die visie en ambitie. Mevrouw Peters-Vroom vraagt waar de heer Burgers zijn stelling op baseert dat er al 10 jaar lang wordt gediscussieerd over Stichting Leergeld. Volgens haar is een motie die niet wordt aangenomen geen oproep aan het college, maar slechts een wens van een partij. De heer Burgers geeft aan het niet zinnig te vinden het over jaartallen te hebben. Hij geeft aan dat er in de raad meermaals met elkaar over is gesproken, maar dat men hierin nooit verder komt. Mevrouw Peters-Vroom geeft aan dat de heer Burgers zegt dat het een zinloze discussie is, maar er wel voor kiest om vandaag de motie aan te passen en daarin de termijn van 10 jaar opneemt. Ze vraagt waarom hij dat doet als hij het toch niet belangrijk vindt. De heer Burgers vindt dit punt in de hele discussie in het armoedebelaid niet zo relevant. Hij wil stappen maken om nu eindelijk verder te komen.

Mevrouw Joosse-de Visser (CDA) wil onderstrepen dat haar fractie volledig achter het plan staat van de aanbevelingen en de 10 acties. Zij vindt niet dat er sprake is van stilstand, maar dat het wel sneller kan. Ze merkt op dat de laatste jaarrekening, van 2024, aangeeft dat op het taakveld inkomensregelingen circa € 100.000 in de algemene reserve is gekomen en dus niet is besteed aan de mensen waarvoor het is bedoeld. Daarnaast is volgens haar minder capaciteit ingezet op dit taakveld dan van tevoren begroot. Haar fractie vindt dat met het geld dat in de algemene reserve is beland, capaciteit prima kan worden ingekocht. Ze pleit voor het uitzoeken hiervan. Mevrouw Peters-Vroom (VVD) is blij dat het CDA zegt dat er geen stilstand is op dit dossier. Ze vraagt of het CDA nu met een amendement komt, nu zij beschikbare potjes ziet. Mevrouw Joosse-de Visser antwoordt ontkennend. Ze legt uit dat het om een informatienota gaat en haar fractie het college iets wil meegeven middels een motie. De vraag volgens haar is of er kan worden versneld zodat men met de perspectiefnota van 2026 voldoende armslag krijgt om de zaken die de raad met elkaar belangrijk vindt ook uit te voeren. Het CDA mist dat nu met het tijdspad zoals dat nu voorligt. Enerzijds is het financieel, je kunt capaciteit inkopen. Anderzijds is het inhoudelijk: consultants willen meer en beter dan nu volgens het beleid kan. Ze roept op deze mensen te ondersteunen met aangepast beleid en de ambitie van deze mensen te belonen, en de inwoners te laten merken dat de gemeente het makkelijker maakt.

De voorzitter vraagt het college of feitelijke onjuistheden zijn gehoord. Wethouder Van Dam

merkt op dat zij hoorde dat het onderzoek met de Voedselbank al klaar zou zijn, maar dat dit loopt tot oktober 2026 en het dus nog niet klaar is.

De voorzitter vraagt of de indieners van de motie nog een schorsing wensen voor bijstelling van de tekst van de motie; dat is niet geval.

Stemming

De voorzitter brengt de beslisnota 'Inwonerspaspas' ter stemming. De heer Burgers geeft in een stemverklaring aan dat zijn fractie tegenstemt, maar dat dit stuk eigenlijk niet rijp is voor stemming.

Met 22 stemmen voor en 4 stemmen tegen is deze beslisnota aangenomen.

Besluit: De raad stemt in met beslisnota 'Inwonerspaspas' (zaaknummer 307726).

De voorzitter brengt de motie 'Aanpak armoede kan niet langer wachten' ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.

Met 11 stemmen voor en 15 stemmen tegen is de motie verworpen.

9.6/5.o Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen fractie Kernachtig Wijchen 'Rem op de fatbike?'

De voorzitter deelt mee dat op verzoek van Kernachtig Wijchen en in verband met een motie de informatienota wordt besproken als bespreekstuk. Er is een motie aangekondigd en aangezien deze de portefeuille raakt van de burgemeester, wordt het voorzitterschap weer overgedragen aan de plaatsvervangend voorzitter, de heer Albersnagel, die de eerste termijn aankondigt.

Eerste termijn

De heer Kersten (Kernachtig Wijchen) geeft aan dat de overlast veroorzaakt door fatbikes zich niet alleen tot Amsterdam beperkt, maar ook te voelen is in Wijchen en vele andere gemeenten. Hij wijst erop dat zowel Wijchen Lokaal, het CDA als Kernachtig Wijchen al vragen hebben gesteld over deze kwestie. Ondanks erkenning van het probleem door het college, is er nog geen oplossing gevonden. Daarom stelt hij een motie voor met 2 verzoeken: het college moet de ontwikkelingen in andere gemeenten nauwgezet volgen en, indien mogelijk, een plaatselijk verbod op fatbikes invoeren, bij voorkeur in overleg met ondernemers en handhaving.

De heer Oomen (GroenLinks) uit zijn verbazing over de oproep van Kernachtig Wijchen, gezien hun eerdere standpunt geen lokaal vuurwerkverbod te overwegen en te wachten op landelijke regelgeving. Hij beschuldigt de fractie van meten met 2 maten, aangezien ze nu wel vooruit willen lopen op landelijke wetgeving met betrekking tot fatbikes. Hij erkent dat er een probleem is met fatbikes, maar legt uit dat het probleem vooral ligt bij de jongeren die zich misdragen op deze fietsen. Hij vraagt de heer Kersten waarom alleen een verbod in het centrum wordt overwogen, terwijl het probleem zich in de hele gemeente voordoet. Zijn fractie vraagt zich af of er afdoende een onderscheid kan worden gemaakt tussen de fatbike en andere fietsen, of een fiets bijvoorbeeld ook een fatbike wordt als hier bredere banden onder worden gezet. Hij vraagt zich af wat de gevolgen zijn van deze motie en of Kernachtig Wijchen daarmee het fietsen in het centrum wil gaan verbieden. Hij benadrukt dat zijn fractie, als fietserspartij, geen voorstander is van het verbieden van fietsen in het centrum. Zijn fractie steunt de motie niet en roept het college op sociaal gedrag in de hele gemeente aan te pakken.

De heer Lukkezen (D66) geeft aan dat hij de motie beschouwt als wensdenken en symboolpolitiek, en dat het stoer is op papier, maar niets verandert. Hij benadrukt dat zijn fractie zich richt op veiligheid op straat en niet meedoet aan wensdenken. Hij maakt duidelijk dat het zijn fractie niet uitmaakt of iemand zich hufterig gedraagt op een fatbike of lopend op straat; dit gedrag moet gewoon worden aangepakt. Hij geeft aan dat zijn fractie de motie niet steunt. Hij legt uit dat zij niet willen dat ambtenaren constant online moeten zijn om de laatste ontwikkelingen te volgen, maar dat zij liever zien dat ambtenaren en boa's de straat op gaan om mensen aan te spreken op hun gedrag. Hij benadrukt dat de focus moet liggen op het aanpakken van het gedrag en biedt aan mee te denken over hoe dit vorm kan krijgen.

De heer Burgers (PvdA) sluit zich aan bij de heer Oomen en de heer Lukkezen. Hij geeft aan dat fatbikes niet alleen maar nadelen hebben, maar erg waardevol kunnen zijn voor leerlingen die verder van school wonen. Hij vindt echter wel dat degenen die er verkeer mee omgaan moeten worden aangepakt, al pleit hij ervoor niet in paniek te raken als een puber een keer te hard rijdt.

De heer Derksen (CDA) spreekt over de klachten die hij hoort van winkelend publiek en winkeliers over fatbikes in het centrum. Hij benadrukt dat het wachten is op ongelukken en dat handhaving nodig is om dit te voorkomen. Hij vertelt dat het CDA heeft geprobeerd de Amsterdamse aanpak te volgen, maar dat dit volgens het college juridisch haken en ogen kent. Hij roept op scherp te blijven en zodra andere gemeenten succes boeken, Wijchen als tweede wagonnetje aan te laten haken.

De heer D. Herms (Hart voor Wijchen) geeft 3 redenen waarom zijn fractie de motie niet steunt. Ten eerste vindt hij dat de motie de sturende rol van de raad opzij schuift. Ten tweede ziet hij het probleem vooral als een gedragsprobleem en niet specifiek gerelateerd aan fatbikes. Ten derde wijst hij erop dat er al een maximumsnelheid geldt in het centrum, maar dat hier niet op wordt gehandhaafd. Hij erkent het probleem, maar pleit voor handhaving van bestaande regels.

Mevrouw Peters-Vroom (VVD) spreekt over de snelheid van fatbikes en de jonge leeftijd van de gebruikers. Ze benadrukt dat het gevoel van veiligheid bij andere verkeersgebruikers en passanten wordt aangetast. Haar fractie is van mening dat een fatbike geen gewone fiets is en dat er specifieke regels voor fatbikes moeten komen. Ze vraagt haar mederaadsleden en het college hoe zij aankijken tegen een algemeen fietsverbod op drukke plekken, zoals de markt en de Kromme Elleboog, in Wijchen. Wat haar fractie betreft roept de motie, die de VVD mede indient, op tot een bredere discussie over de overlast en ze is benieuwd hoe de inwoners en ondernemers tegenover een algemeen fietsverbod op drukke plekken staan.

De burgemeester geeft aan dat het probleem niet bij de fatbike ligt, maar bij de bestuurders die zich niet aan de regels houden. Zij legt uit dat een fietsverbod op de markt een snelle oplossing kan zijn voor de ergernis van de inwoners, maar dat de gemeente nauwgezet de ontwikkelingen in Amsterdam en Enschede volgt om te zien of daar een betere oplossing wordt gevonden.

Tweede termijn

De heer Oomen (GroenLinks) herhaalt zijn standpunt tegen een fietsverbod in het centrum, omdat fietsen juist een gezond alternatief voor de auto biedt. Mevrouw Peters-Vroom (VVD) verduidelijkt dat zij niet tegen boodschappen doen op de fiets is, maar dat zij voorstelt af te stappen en te lopen wanneer men de markt nadert. Ze vraagt wat de heer Oomen daarvan vindt. De heer Oomen blijft bij zijn standpunt dat een dergelijk verbod niet werkt en mensen ontmoedigt om te fietsen.

De heer Lukkezen (D66) geeft aan dat zijn fractie langer wil nadenken over de vraag van de VVD, maar dat zij de motie als onzalig beschouwen.

De heer Burgers (PvdA) sluit zich aan bij de heer Oomen en benadrukt dat fietsen moet worden aangemoedigd en niet ontmoedigd.

De heer Derksen (CDA) wenst geen gebruik te maken van zijn tweede termijn.

De heer D. Herms (Hart voor Wijchen) geeft aan dat zijn fractie openstaat voor een gesprek over een algemeen fietsverbod, maar dat zij nog geen standpunt hebben ingenomen.

Mevrouw Peters-Vroom (VVD) benadrukt dat haar fractie nog geen definitief standpunt heeft ingenomen en dat zij de mening van inwoners en ondernemers wil meenemen in hun besluitvorming. De heer Derksen (CDA) vraagt naar de praktische uitvoering van het voorstel, waarop mevrouw Peters-Vroom aangeeft dat de discussie breder moet worden gevoerd om te bepalen welke gebieden als niet-fietszone zouden moeten worden aangemerkt.

De heer Kersten (Kernachtig Wijchen) geeft aan dat fietsen verbieden in het centrum nu niet

aan de orde is en een andere discussie is. Zijn fractie heeft gesproken met ondernemers en daaruit is gebleken dat de overlast vooral door fatbikes wordt veroorzaakt.

De heer Lukkezen (D66) vraagt of de heer Kersten het met hem eens is dat de fatbikes an sich geen overlast veroorzaken, maar dat het gaat om het gedrag van de mensen die daar gebruik van maken of zich op een andere manier door het centrum bewegen. De heer Kersten geeft toe dat het uiteindelijk gaat om het gedrag van de fatbikebestuurder, en dat een verbod kan helpen dat gedrag in de kiem te smoren. De heer D. Herms (Hart voor Wijchen) vraagt hoe de heer Kersten tegen andere plekken aankijkt waar overlast wordt veroorzaakt door fatbikers die buiten het centrum vallen, zoals Hart van Zuid. Hij vraagt of hij daar ook over nadenkt en of hij die oproep ook wil meegeven aan het college. De heer Kersten geeft aan dat de motie zich toespitst op het centrum, omdat de signalen die zijn fractie heeft ontvangen vanuit het centrum afkomstig zijn. De heer Oomen (GroenLinks) merkt op dat hij ook signalen heeft ontvangen over fatbikers die met eieren tegen ruiten hebben gegooid. Hij vraagt of Kernachtig Wijchen in zo'n geval de fatbikers of de eieren wil verbieden. De heer Kersten vraagt zich af of hij serieus moet ingaan op deze vraag en geeft liever nog antwoord op de vraag van Hart voor Wijchen. Hij geeft aan dat Kernachtig Wijchen altijd bereid is te kijken naar andere plekken, maar dat de focus nu op het centrum ligt. De heer Lukkezen vraagt waarom Kernachtig Wijchen niet méér investeert in jongerenwerk om het probleem bij de wortel aan te pakken. De heer Kersten antwoordt dat de gemeente al goed bezig is met jongerenwerk en dit vooral moet worden ondersteund, maar dat ook dit verbod kan helpen om het centrum van Wijchen aantrekkelijker en veiliger te maken.

De plaatsvervangend voorzitter vraagt de burgemeester of er nog feitelijke onjuistheden zijn gehoord; dit is niet het geval. De plaatsvervangend voorzitter vraagt of er behoefte is om de tekst van de motie te wijzigen; ook dit is niet het geval.

Stemming

De plaatsvervangend voorzitter brengt de motie 'Fatbikeverbod' ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af.

Met 18 stemmen voor en 8 stemmen tegen is deze motie aangenomen.

Besluit: De raad stemt in met de motie 'Fatbikeverbod' (zaaknummer 329743).

De plaatsvervangend voorzitter geeft het voorzitterschap terug aan de burgemeester.

10. Stemmingen

De voorzitter informeert de raad dat er geen verzoek is geweest over een hamerstuk te stemmen, waardoor dit onderdeel van de agenda zonder verdere discussie kan worden afgesloten.

11. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 23.30 uur. Ze wenst iedereen een goede gezondheid toe voor de volgende dag.